

Stanisław Rymar

[Czy zgodnie z art. 29 prawa o adwokaturze]

Palestra 31/3-4(351-352), 77-78

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tej grupy. Nieco szersze uzasadnienie tej kwestii mogłem zawrzeć w cytowanym na str. 9 mego opracowania artykule pt. „Wybrane aspekty kryminologiczne przestępstwa czynnej napaści na funkcjonariusza MO”, opublikowanym w przeznaczonych do użytku służbowego „Problemach Kryminalistyki”.

3. Co się zaś tyczy zarzutu niezamieszczenia przeze mnie w pracy kwestionariuszy wykorzystanych w badaniach, co rzekomo „wyłącza możliwość pełnej oceny przeprowadzonych badań z punktu widzenia ich poprawności metodologicznej”, odpowiem na to krótko: ogromna większość publikowanych w Polsce opracowań kryminologicznych nie zawiera — ze względu na ograniczenia wydawnicze — tych kwestionariuszy, co, jak sądzę, powinno być chyba recenzentom znane.

Winien jestem wreszcie recenzentom wyrazy wdzięczności za to, że tę jedyną jak dotąd w polskiej literaturze monografię, stanowiącą możliwie kompleksowe ujęcie problematyki przestępstwa czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego, uznali za ważny „przyczynek” do badań w tej dziedzinie.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

PYTANIE:

Czy zgodnie z art. 29 prawa o adwokaturze sąd wojewódzki (wydział cywilny) jako instancja odwoławcza powinien zasądzić z urzędu należność za udzieloną pomoc prawną w tejże instancji, gdy uchyla orzeczenie sądu I instancji i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania, pozostawiając orzeczenie o kosztach do rozstrzygnięcia przez sąd I instancji? (pytanie nadesłane przez Z.A. Nr 1 w Suwałkach).

ODPOWIEDŹ:

Odpowiedź na to pytanie jest negatywna. Zagadnienie to jest zresztą identycznie uregulowane zarówno w sprawach cywilnych jak i w sprawach karnych.

Kwestia zasad ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu uregulowana jest przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 sierpnia 1983 r. (Dz. U. Nr 51, poz. 230), wydanego na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze. W myśl tych przepisów orzeczenie o kosztach w sprawie zakończonej w postępowaniu sądowym wydaje sąd, który wydał orzeczenie kończące postępowanie (§ 2 pkt 1). W sytuacji przedstawionej w pytaniu sąd I instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie

ma obowiązek uwzględnienia także kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu rewizyjnym.

Sąd orzeka o kosztach jedynie na wniosek adwokata ustanowionego z urzędu. Wniosek ten powinien zawierać także wykaz wydatków poniesionych w związku z prowadzeniem sprawy, przy czym wydatki te powinny być udokumentowane. Sąd zasądza wynagrodzenie adwokata, kierując się wysokością opłat adwokackich, stosuje jednak najniższe stawki. Tylko wtedy, gdy sąd uzna, że nakład pracy adwokata był „szczególnie duży”, może on zasądzić wynagrodzenie według wyższych stawek (moim zdaniem nawet z zastosowaniem 50% zwwyżki). Wypłaty zasądzonych kosztów dokonuje sąd I instancji.

Zasądzając wynagrodzenie adwokata w sprawie karnej, sąd ma obowiązek stosować także przepisy dotyczące wysokości wynagrodzeń adwokatów, a zatem powinien zasądzić również wynagrodzenie za dodatkowe dni rozpraw, a we wszystkich rodzajach spraw — 80% ryczałt administracyjny.

Przy rozważaniu odpowiedzi na pytanie należy jeszcze zwrócić uwagę na możliwość istnienia takich sytuacji, w których występuje w jednej sprawie dwóch lub więcej pełnomocników (lub obrońców) z urzędu. Jeżeli ten inny adwokat występuje na podstawie pełnomocnictwa substytucyjnego, sprawa jest oczywista: sąd może zasądzić wynagrodzenie tylko na rzecz adwokata, który został ustanowiony z urzędu, a samo rozliczenie następuje między tym adwokatem a jego sybstitutami. Natomiast gdy w tej samej sprawie ustanowiono więcej niż jednego adwokata z urzędu (np. w postępowaniu rewizyjnym) albo jeżeli siedziba sądu rewizyjnego znajduje się poza siedzibą dotychczas działającego adwokata, to sąd, wydając orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, powinien zasądzić koszty wynagrodzenia adwokackiego dla każdego z występujących w sprawie adwokatów z osobna. Jeżeli więc w postępowaniu rewizyjnym zapadło orzeczenie uchylające orzeczenie I instancji i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania, a w sądzie rewizyjnym został ustanowiony inny adwokat z urzędu, to sąd I instancji powinien zasądzić wynagrodzenie za prowadzenie sprawy dwukrotnie: w pierwszej instancji dla adwokata występującego przed sądem I instancji oraz osobno za zastępstwo w sądzie rewizyjnym dla drugiego adwokata.

Na zakończenie zwrócić należy uwagę na taką sytuację, w której postępowanie zostało zakończone umorzeniem postępowania bądź też toczyło się przed państwowym biurem notarialnym. Wówczas wniosek o zasądzenie kosztów zgłosić należy w ciągu miesiąca — od zakończenia postępowania — do sądu I instancji. Sądem właściwym dla spraw prowadzonych przez biura notarialne jest sąd rejonowy, w którego okręgu ma siedzibę to biuro.

adw. Stanisław Rymar